

הנער העולה שלום אמסלם:

האדמה
הטובה

האדמה בלעה אותו

בעיקבות בנה במהירות האפשרית. אולם חלפו יותר מ- שנתיים, והיא הוסיפה לדחות את נסיעתה לארץ מיום ליום, ונתנה בכל פעם תירוץ אחר.

האם לא רצתה להניח לשלום לנסוע למרחקים. אולם הוא עמד על דעתו: הוא קיבל מיכתבים נלהבים מחבריו, אשר עלו לישראל לפניו, קראו לו למהר ולבוא בעיקבור תיהם. כולם התיישבו בקיבוצים, חיו חיי אושר. אביו החורג, שמעון, שתמך בו בכל עון, הצליח לאחר מאבק ממושך, להתגבר על התנגדותה של האם. שלום הועבר למחנה של עליית-הנוער. מזל חתמה על כל המיסמכים

מיברק דחוף, שנשלח לפני כמה ימים לאחד, שלום אמסלם מטבריה, היה השלב האחרון בחיפושיו אחר מי שהיה הנער העולה לפני 25 שנה, שלום אמסלם.

משהתברר כי גם הבחור מטבריה, שהיווה את האפשרות האחרונה ברשימת משרד-הפנים, אינו שלום אמסלם המבוקש, לא נותר אלא לקבוע כי "עיקבותיו נעלמו".

בעבר תואר שלום, תלמיד בבית-הספר החקלאי מקוואה ישראל, כשהוא יושב בחדרו ומשתעשע בדג קטן שלכד בתוך צנצנת-ריבה. "הוא אוהב להשתרע על מיטתו ולהת- בונן בדג השוחה ככילאו השקוף" כך נכתב.

יחסו לעירו השתנה, למרות שלא עזב אותה מאז. הפוליטיקה, כאז כן היום, אינה מעניינת אותו. אז לא היה לו זמן לעסוק בה והיום הוא בוחל בה. "יש בעסק הזה הרבה ליכלוך וחוסר נאמנות לעקרונות." זו הסיבה שאינו מאמין יותר ביעוד, שסבר בעבר כי קיים עבור בני דורו. "אם מיששו רואה בהתנחלות יעוד, שיקום ויתיישב, ולא יקבץ נדבות. שיחיה תחת כיפת-השמיים, אם זה יעוד."

לא. היום הוא לא יילך אחרי אף מנהיג. אינו מאמין בכנות כוונותיו של אף פוליטיקאי. יצחק, המוקף במישפחה חמה ואוהבת, חסר היום דבר אחד: "בית שתהיה לי בו הפינה שלי, שבה אוכל לעבוד בנחת, עם גינה, פרחים ועצים." נראה כי נוכח מצבו הכלכלי, גם שאיפה זו הינה חלום שאינו עתיד להתממש. "יש לי שלושה ילדים שעלי לדאוג לעתידם. לפחות שהם לא יהיו מוגבלים בהגשמת רצונותיהם, ואני מתכוון לעזור להם בכך."

כשנשאלת אורית, בתו בת ה-15, על תוכניותיה הר עתידיות, היא מפרטת אותן בהתלהבות, ממש כמו אביה לפני 25 שנה. זו, שעל גישה הרצינית לחיים אחראי אביה, רוצה ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה, ואת גופה האתלטי תנצל כדי להיות מורה להתעמלות. כסיימה את הרצאת דבריה הנלהבים, היא מרכינה קימעה את ראשה ומוסיפה: "אבל אני אגשים אותן, לא כמו אבא שלי."

הגבר המנפח את שריריו על שפת ימה של תל- אביב, הוא יצחק, הוא אהב לעסוק בספורט, אך נאלץ להפסיק להתעמל אחרי שנפצע בצניחה.

בארץ. כשלמד בבית-הספר החקלאי כנער עולה, חלם על היום שבו יהיה בעל אדמה. שלום, שהגיע לארץ בגפו, חיכה בכיליון עיניים למישפחתו שנשארה בקזבלנאקה.

תלמיד במיקווה היה שלום אמסלם לפני 25 שנה מאז כמו אבדו עיקבותיו ולא ניתן היה למצוא בשום מקום

הדרושים, ולא עבר זמן רב והנער עלה לישראל.

באותה עת נראה כי שלום הצליח להתגבר על המשבר שפקד אותו. היה זה עם חידוש העליה מצפון-אפריקה, שמילא את ליבו של הצעיר תיקווה כי יזכה להתאחד עם מישפחתו בקרוב. וכך נכתב אז באופטימיות: "שלום אינו ירא מפני העתיד. הוא בטוח בעצמו. הוא יודע כי האדמה תתן לו את לחם חוקו. לו ולא ימו אשר תבוא לישראל." הסימנים מורים כי היתה זו תיקווה נכזבת.

הוא החל מתכונן לקראת בוא המישפחה. מלא מרץ ניגש ללימודי החקלאות ולעבודה בשדה כדי להכשיר עצמו לקראת עתידו כחקלאי. גם מבחינה חברתית הוא התאושש, והחל להתערות בחברת הצברים. "לא, אין זה פשוט" קבל אז שלום, "אך אני רוצה להמשיך לחיות כאן, ואני אתגבר."

היום, משלא ניתן היה למצוא רמז על קיומו של שלום בארץ, נראה כי לא היו אלה קשיי הסתגלות רגילים.

מבחינה מסויימת היה דימיון רב בין שלום לבין אותו דג קטן שלכד. תקופה ארוכה חש הוא עצמו כלוא, וגם כילאו שלו היה שקוף.

כנער עולה חש בדידות בארץ שהחיים בה קודם לעליה היוו את שיא-מאווייו. בדידות זו, יחד עם חוסר הידיעה מתי, ואם בכלל, תצטרף אליו מישפחתו, העיקו עליו עד כדי כך שסירב לעבוד וללמוד. תחת זאת היה שוכב על מיטתו בלי-נוע. פעם אפילו התחלה והצליח להדאיג את הרופאים במשך שבועות רבים.

שלום הרגיש כלוא. מצד אחד שמה על שהצליח לצאת מסימטאותיו הצרות של הרובע היהודי בקזבלנקה, אך מאידך, געועו למישפחה לא הניחו לו להנות מאורח- החיים האהוב עליו בבית-הספר החקלאי.

כאשר עזב שלום את קאזבלנקה שטופת-השמש ויצא לישראל במסגרת עליית-הנוער, נשארה אימו, מזל, במארוקו, עם בתה הקטנה, שמחה (6). היא הבטיחה ללכת

במילחמה למרות פציעתו, ממשיך יצחק לשרת במילואים, ואף נלחם בכל המילחמות כצנחן באחת הטיירות המובחרות. בתמונה הוא נראה ליד הקומנדקר במילחמת יום-הכיפורים.